

จดหมายข่าว พาสีใบ

ก้าวใหม่การวิจัยและพัฒนาการเกษตร

2

รายงาน

- สุดยอดกาแฟไทย 2568

5

ฉีกซอง

- กลัวยไม้ตัดดอก มาตรฐานส่งออก

12

ขอบคุณด้วยคน

- ชาพันธุ์ กวก. เชียงใหม่ 1 ให้ผลผลิตสูง รสชาติดี

16

จากโต๊ะบอกร

- กรมวิชาการเกษตรคว้า 5 รางวัลเลิศรัฐ
ยืนยันหนึ่งความเป็นเลิศผลงานคุณภาพระดับประเทศ

DOA TOGETHER
Hearing for Changing, Acting for Moving forward

สุดยอด กาแฟไทย 2568

แม้ว่าราคากาแฟในปัจจุบันจะมีราคาที่สูงขึ้น แต่ก็ยังเป็นเครื่องดื่มที่ได้รับความนิยมจากผู้บริโภคอย่างต่อเนื่อง สังเกตได้จากร้านขายกาแฟสดที่มีลูกค้าต่อแถวยาวเหยียด และตามร้านสะดวกซื้อที่ลูกค้าเลือกซื้อผลิตภัณฑ์กาแฟพร้อมดื่มแทบทุกคน ยังรวมไปถึงเมล็ดกาแฟ กาแฟผงสำเร็จรูปที่สามารถนำไปบด และชงดื่มเองที่บ้านด้วย จะเห็นได้ว่ากาแฟเป็นเครื่องดื่มที่มีผู้บริโภคทุกวัน ต่างกันเพียงว่าใครจะเลือกซื้อยี่ห้อไหน ซึ่งหากมองย้อนกลับไปเป็นเรื่องที่เกี่ยวข้องกับสายพันธุ์เมล็ดกาแฟ สถานที่ปลูก วิธีการจัดการตั้งแต่ระดับต้นน้ำของธุรกิจกาแฟนั่นเอง

การประกวดสุดยอดกาแฟไทย เป็นเวทีใหญ่เวทีหนึ่งของงานด้านกาแฟในระดับต้นน้ำ ซึ่งมีการดำเนินการมาอย่างต่อเนื่องโดยกรมวิชาการเกษตร และหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง ทั้งภาครัฐ สมาคม และเอกชนที่ประกอบธุรกิจกาแฟ เพื่อสร้างการรับรู้อัตลักษณ์กาแฟไทยให้เป็นที่รู้จักอย่างกว้างขวาง ทั้งยังเป็นการดำเนินการตามยุทธศาสตร์กาแฟแห่งชาติ เพื่อสร้างรายได้ให้แก่เกษตรกรผู้ปลูกกาแฟ เพิ่มพื้นที่ปลูกกาแฟ มีกระบวนการผลิตแบบยั่งยืน ส่งเสริมให้เกิดการแปรรูปกาแฟที่มีคุณภาพ

ปี 2568 มีการประกวด 2 ประเภท คือ การประกวดเมล็ดกาแฟ (Thailand Best Coffee Beans 2025) และการประกวดการปฏิบัติทางการเกษตรที่ดีสำหรับสวนกาแฟเพื่อความยั่งยืนตามหลักการเกษตรเชิงฟื้นฟู (GAP & Regenerative)

การประกวดเมล็ดกาแฟ

จำแนกสิ่งประกวดเป็น 4 ประเภท ได้แก่ 1) กาแฟอะราบิกา กระบวนการแปรรูปวิธีแห้ง 2) กาแฟอะราบิกา กระบวนการแปรรูปวิธีเปียก 3) กาแฟอะราบิกา กระบวนการแปรรูปวิธีคึ่งแห้ง 4) กาแฟโรบัสตา ไม่แยกกระบวนการแปรรูป

สำหรับการพิจารณา หลังจากที่มีการตรวจสอบความถูกต้องของใบสมัคร และสิ่งประกวดแล้ว คณะกรรมการจะตรวจสอบสิ่งประกวด โดยอ้างอิงมาตรฐานสินค้าเกษตร เมล็ดกาแฟอะราบิกา มกษ. 5701-2563 และ เมล็ดกาแฟโรบัสตา มกษ. 5700-2561 จากนั้นประเมินคุณภาพกาแฟสารตามแนวทาง SCA (SCA Protocol) เช่น ข้อบกพร่อง ขนาด ความสมบูรณ์ของเมล็ด และขั้นตอนสุดท้าย คือ การประเมินคุณภาพทางประสาทสัมผัสตามแนวทาง SCA เช่น คุณภาพด้านกลิ่น คุณภาพด้านรสชาติ

การประกวดการปฏิบัติทางการเกษตรที่ดีสำหรับสวนกาแฟเพื่อความยั่งยืนตามหลักการเกษตรเชิงฟื้นฟู

มีการประกวด 2 ประเภท ได้แก่ การประกวดการปฏิบัติทางการเกษตรที่ดีสำหรับสวนกาแฟอะราบิกาเพื่อความยั่งยืนตามหลักการเกษตรเชิงฟื้นฟู และการประกวดการปฏิบัติทางการเกษตรที่ดีสำหรับสวนกาแฟโรบัสตาเพื่อความยั่งยืนตามหลักการเกษตรเชิงฟื้นฟู

เมื่อคณะกรรมการตรวจสอบใบสมัครเรียบร้อยแล้ว จะมีการตรวจสอบสวนกาแฟ โดยอ้างอิงตามแนวทางการเกษตรเชิงฟื้นฟู และประเมินกายภาพกาแฟสารอ้างอิงมาตรฐานสินค้าเกษตร เมล็ดกาแฟอะราบิกา มกษ. 5701-2563 และเมล็ดกาแฟโรบัสตา มกษ. 5700-2561

ผู้ที่มีคะแนนสูงที่สุด 5 ลำดับแรก จะได้รับถ้วยรางวัล และเงินรางวัล โดยรางวัลที่ 1 ของแต่ละประเภทการประกวดเมล็ดกาแฟ ได้รับถ้วยพระราชทานจากสมเด็จพระกนิษฐาธิราชเจ้า กรมสมเด็จพระเทพรัตนราชสุดาฯ สยามบรมราชกุมารี พร้อมเงินรางวัล 100,000 บาท และ 50,000 บาท สำหรับการประกวดทางการเกษตรที่ดีสำหรับสวนกาแฟเพื่อความยั่งยืนตามหลักการเกษตรเชิงฟื้นฟู

ลำดับที่ 2-4 ได้รับถ้วยรางวัลจากประธานองค์มนตรี รัฐมนตรีว่าการกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ ปลัดกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ และอธิบดีกรมวิชาการเกษตร ตามลำดับ พร้อมด้วยเงินรางวัลที่ลดหลั่นไป

นอกจากนี้สิ่งประกวดทุกประเภทที่ผ่านเข้าสู่ขั้นตอนการทดสอบคุณภาพด้านประสาทสัมผัส ยังได้รับประกาศนียบัตรตามเกณฑ์มาตรฐานการตัดสินของสมาพันธ์กาแฟโลก (Specialty Coffee Association : SCA) หรือประกาศนียบัตรจากกรมวิชาการเกษตรอีกด้วย

ปี 2568 มีผู้ส่งเมล็ดกาแฟเข้าประกวด จำนวนรวม 129 ราย และเข้าประกวดการปฏิบัติทางการเกษตรที่ดีสำหรับสวนกาแฟเพื่อความยั่งยืนตามหลักการเกษตรเชิงฟื้นฟู จำนวนรวม 66 ราย สำหรับรายชื่อผู้ได้รับรางวัล สามารถดูได้ที่หัวข้อ ข่าวประกาศ ทางเว็บไซต์ของกรมวิชาการเกษตร www.doa.go.th/th/category/ข่าวประกาศ/

การประกวดสุดยอดกาแฟ เป็นเวทีที่เปิดโอกาสให้เกษตรกรผู้ปลูกกาแฟได้พัฒนาศักยภาพการผลิตกาแฟ ได้แลกเปลี่ยน เรียนรู้กระบวนการผลิตของเกษตรกรรายอื่น เห็นความสำคัญในการผลิตแบบยั่งยืน ทั้งยังเป็นการสร้างเครือข่าย สร้างภาพลักษณ์ที่ดีเพื่อต่อยอดธุรกิจได้ด้วย

ท้ายที่สุดแล้ว ผู้ตัดสินว่ากาแฟจากพื้นที่ใดเป็นกาแฟที่อร่อยที่สุด คือ ผู้บริโภค ความเพียรพยายามในการพัฒนาเมล็ดกาแฟ คำหนึ่งถึงสิ่งแวดล้อม สร้างแบรนด์ สร้างภาพลักษณ์ สร้างเรื่องราว มีรางวัลการันตี เป็นสิ่งที่ไม่เสียเปล่าแน่นอน เพราะกาแฟจะเป็นเครื่องดื่มที่ได้รับความนิยมตลอดกาล

ข้อมูล/ภาพประกอบ สถาบันวิจัยพืชสวน,
เพจเฟซบุ๊ก สุดยอดกาแฟไทย - Thai Coffee Excellence

ฉีกซอง
อังคณา สุวรรณภู

กล้วยไม้ตัดดอก

มาตรฐานส่งออก

ศูนย์บริการตรวจสอบรับรองสินค้าพืชแบบเบ็ดเสร็จ (One Stop Service) ด้านตรวจพืชท่าอากาศยานสุวรรณภูมิ กรมวิชาการเกษตร

ห้องตรวจสอบศัตรูพืช 2
PLANT INSPECTION ROOM 2

ห้องตรวจสอบเอกสาร
DOCUMENT VERIFICATION ROOM

เมื่อวันที่ 23-26 มิถุนายน 2568 ที่ผ่านมา ผู้แทนของกระทรวงอุตสาหกรรมพื้นฐาน (Ministry for Primary Industries) นิวซีแลนด์ เดินทางมาตรวจประเมินระบบประกันสุขอนามัยพืชในไม้ตัดดอกของไทยที่ส่งออกไปต่างประเทศ โดยมีเป้าหมายเพื่อนำไปทบทวนมาตรการด้านสุขอนามัยพืชที่เกี่ยวข้องกับไม้ตัดดอกของนิวซีแลนด์ให้มีประสิทธิภาพมากยิ่งขึ้น การกิจครั้งนี้มีสำนักควบคุมพืชและวัสดุการเกษตร โดยกลุ่มบริการส่งออกสินค้าเกษตร เป็นหน่วยงานหลัก ร่วมกับด้านตรวจพืชท่าอากาศยานสุวรรณภูมิ และมีสำนักวิจัยพัฒนาการอารักขาพืช เป็นหน่วยงานสนับสนุน ซึ่งไม้ตัดดอกที่ประเทศไทยส่งออกมากที่สุด คือ กล้วยไม้ โดยเฉพาะกล้วยไม้สกุล *Dendrobium* หรือ กล้วยไม้สกุลหวาย

“ฉีกซอง” ฉบับเดือนสุดท้ายของปีงบประมาณ ขอนำท่านผู้อ่านเข้าสู่วงการกล้วยไม้ตัดดอกที่มีวัตถุประสงค์เพื่อการส่งออก บทบาททางด้านการประกันสุขอนามัยพืชก่อนการส่งออก หรือการรับรองสุขอนามัยพืชเป็นอย่างดีโปรดติดตาม

กล้วยไม้ตัดดอก-ยีนหนึ่งในดวงไม้ดอก

จากข้อมูลของสำนักส่งเสริมและจัดการสินค้าเกษตร กรมส่งเสริมการเกษตร ระบุว่า กล้วยไม้เป็นไม้ดอกที่ใช้เพื่อประดับตกแต่งในประเทศไทยมาอย่างยาวนาน เริ่มมีการปลูกเลี้ยงตั้งแต่สมัยรัชกาลที่ 5 แต่ยังไม่แพร่หลาย ต่อมาสมเด็จพระเจ้าบรมวงศ์เธอ เจ้าฟ้าบริพัตรสุขุมพันธุ์ กรมพระนครสวรรค์วรพินิต ทรงนิพนธ์ และทรงจัดพิมพ์หนังสือ “ตำราเล่นกล้วยไม้” เล่มแรกของไทย เมื่อปี 2460 เพื่อเผยแพร่ความรู้ให้แก่ผู้ที่สนใจปลูกเลี้ยงกล้วยไม้เป็นงานอดิเรก ทำให้การปลูกเลี้ยงกล้วยไม้ขยายตัวออกสู่ประชาชนในวงกว้าง และได้รับการยกย่องให้ทรงเป็น “พระบิดาวงการกล้วยไม้ของประเทศไทย” ก่อนจะสิ้นพระชนม์เมื่อวันที่ 18 มกราคม 2487

สำหรับบุคคลสำคัญของวงการกล้วยไม้ไทยอีกท่านหนึ่ง คือ ศาสตราจารย์ระพี สาคริก (พ.ศ. 2465-2561) หรือ “บิดาแห่งกล้วยไม้ไทย” เป็นนักพฤกษศาสตร์ และผู้เชี่ยวชาญด้านกล้วยไม้ชาวไทย ผู้บุกเบิกวงการกล้วยไม้ให้เป็นที่ยอมรับในระดับสากล ผลงานเด่นคือ การปรับปรุงพันธุ์ ขยายพันธุ์ และส่งเสริมการส่งออกกล้วยไม้ จนกล้วยไม้กลายเป็นสินค้าเกษตรสำคัญของไทย

คณะรัฐมนตรีมีมติเมื่อวันที่ 1 เมษายน 2568 กำหนดให้วันที่ 18 มกราคมของทุกปีเป็นวันกล้วยไม้แห่งชาติ โดยไม่ถือเป็นวันหยุดราชการ เพื่อให้สาธารณชนเกิดความตระหนักรู้และเห็นคุณค่าของกล้วยไม้ไทย รวมถึงเป็นการสร้างให้เกิดความภาคภูมิใจในกล้วยไม้ที่เป็นทั้งเอกลักษณ์และภาพลักษณ์ความเป็นชาติไทย ซึ่งประเทศไทยเป็นที่รู้จักในฐานะผู้ผลิตและส่งออกกล้วยไม้เขตร้อน (Tropical orchid) อันดับ 1 ของตลาดโลก ด้วยสภาพภูมิอากาศที่เหมาะสมกับการผลิต มีพื้นที่เพาะปลูกในจังหวัดสำคัญ ได้แก่ นครปฐม สมุทรสาคร กรุงเทพฯ ราชบุรี และนนทบุรี รวมเนื้อที่เพาะปลูกกล้วยไม้ 17,183 ไร่ มีเกษตรกรปลูกกล้วยไม้ที่มีทักษะและประสบการณ์ประมาณ 1,600 ราย นับเป็น Land of Orchid แห่งหนึ่งของโลก ที่เป็นแหล่งกระจายพันธุ์ของกล้วยไม้พันธุ์แท้ (Species) มีพันธุ์กรรมของกล้วยไม้เขตร้อนที่พบในธรรมชาติมากกว่า 1,200 ชนิด จึงได้รับความสนใจจากนักอนุรักษ์กล้วยไม้ทั่วโลก สำหรับพันธุ์กล้วยไม้ที่ส่งออกหลักของไทย ได้แก่ สกุลหวาย (พันธุ์โซเนียและขาวसानาน) สกุลอะแรนดา (มอคคารา) แวนดา และออน-ซิเดียม ให้ผลผลิตมากในช่วงเดือนกันยายน-มกราคม ซึ่งผลผลิตทั้งหมดจะแบ่งสัดส่วนเพื่อใช้ในประเทศและส่งออกประมาณร้อยละ 50

ข้อมูลการส่งออกของกลุ่มบริการส่งออกสินค้าเกษตร สำนักควบคุมพืชและวัสดุการเกษตร พบว่า มูลค่าการส่งออกกล้วยไม้ในปี 2565 สูงสุดถึง 3,357 ล้านบาท ก่อนจะลดลงมาอยู่ประมาณปีละเกือบ 2,000 ล้านบาท ให้ปี 2566-2567 สำหรับปี 2568 พบว่า มูลค่าการส่งออกถึงเดือนสิงหาคม อยู่ที่ประมาณ 1,300 ล้านบาท ประเทศผู้นำเข้าหลัก 5 ประเทศ คือ จีน สหรัฐอเมริกา เวียดนาม ญี่ปุ่น และอินเดีย ซึ่งจะสลับลำดับกันในแต่ละปี ส่วนประเทศกลุ่มอาเซียนที่นำเข้ากล้วยไม้จากไทยมากที่สุด คือ มาเลเซีย และฟิลิปปินส์

มาตรฐานส่งออก

กล้วยไม้ เป็นสินค้าส่งออกที่ต้องดำเนินการตามประกาศกระทรวงพาณิชย์ว่าด้วยการส่งสินค้าออกไปนอกราชอาณาจักร (ฉบับที่ 93) พ.ศ. 2542 เพื่อให้การส่งดอกกล้วยไม้ออกไปต่างประเทศเป็นไปด้วยความเรียบร้อย เป็นผลดีต่อเศรษฐกิจของประเทศโดยรวม และเป็นไปตามนโยบายมติคณะรัฐมนตรีเมื่อวันที่ 17 กุมภาพันธ์ 2541 ที่ได้เห็นชอบหลักการโครงการนำร่อง “ผู้ผลักดันสินค้า” โดยให้กระทรวงเกษตรและสหกรณ์ เป็นหน่วยงานหลักรับผิดชอบสินค้าดอกกล้วยไม้แบบครบวงจร และให้ส่วนราชการหน่วยงานต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้องสนับสนุนการดำเนินการของกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ ประกาศฉบับดังกล่าวครอบคลุมดอกกล้วยไม้สดทุกชนิด ตามพิกัดอัตราศุลกากรประเภทที่ 0603.13.00 โดยผู้ส่งดอกกล้วยไม้ออกไปนอกราชอาณาจักรจะต้องเป็นผู้ที่ได้จดทะเบียนเป็นผู้ส่งดอกกล้วยไม้ออกไปนอกราชอาณาจักรไว้ต่อกรมวิชาการเกษตร กระทรวงเกษตรและสหกรณ์ ตามหลักเกณฑ์ เงื่อนไข และวิธีการที่กรมวิชาการเกษตร กำหนด และกรมวิชาการเกษตรแจ้งบัญชีรายชื่อ และหมายเลขทะเบียนผู้ส่งออกดอกกล้วยไม้ให้กรมศุลกากรทราบ เพื่อประกอบการส่งออก นอกจากนี้ผู้ส่งออกจะต้องติดป้าย หรือฉลาก หรือประทับข้อความ โดยระบุข้อความเป็นภาษาอังกฤษให้ชัดเจนที่ภาชนะบรรจุ ประกอบด้วย ชื่อและหมายเลขทะเบียนผู้ส่งออก ชื่อพืชและพันธุ์ ชั้นและจำนวนช่อหรือน้ำหนักของสินค้า และประเทศผู้ผลิต

สำหรับชั้นของกล้วยไม้ส่งออก กำหนดเป็น 3 ชั้น คือ (1) ชั้นพิเศษ: มีจำนวนดอกบานไม่น้อยกว่า 65% (2) ชั้นหนึ่ง: มีจำนวนดอกบานไม่น้อยกว่า 55% และ (3) ชั้นสอง: มีจำนวนดอกบานไม่น้อยกว่า 40% หรือในสกุลหวายไม่น้อยกว่า 4 ดอก และต้องมีใบรับรองสุขอนามัยพืช (Phytosanitary Certificate) จากกรมวิชาการเกษตรไปแสดงต่อพนักงานศุลกากรในการส่งออกด้วย อย่างไรก็ตาม ประกาศฉบับนี้ของกระทรวงพาณิชย์ไม่ใช้บังคับกรณีนำติดตัวออกไปเพื่อใช้เฉพาะตัว หรือการส่งออกโดยมิใช่การค้า หรือเพื่อเป็นตัวอย่างในปริมาณที่เหมาะสม

จากประกาศกระทรวงพาณิชย์ ฉบับดังกล่าว กรมวิชาการเกษตรได้ดำเนินการออกประกาศกรมวิชาการเกษตรที่เกี่ยวข้อง 2 ฉบับ คือ ประกาศกรมวิชาการเกษตร เรื่อง หลักเกณฑ์วิธีการ และเงื่อนไขการจดทะเบียนเป็นผู้ส่งออกกล้วยไม้สดออกไปนอกราชอาณาจักร ปี 2542 และปี 2543 โดยประกาศทั้งสองฉบับ กำหนดวิธีการยื่นขอขึ้นทะเบียนเป็นผู้ส่งออกกล้วยไม้สด การรับจดทะเบียนของเจ้าหน้าที่ อายุของหนังสือสำคัญแสดงการขึ้นทะเบียน โดยกำหนดให้มีอายุ 2 ปี นับจากวันที่ออกหนังสือสำคัญการจดทะเบียน ข้อกำหนดในการดำเนินการของผู้ได้รับการขึ้นทะเบียน การรายงานผลการส่งออก และบทกำหนดโทษหากไม่ปฏิบัติตามเงื่อนไขที่กำหนด โดยกรมวิชาการเกษตรจะพิจารณาพักใช้หรือเพิกถอนหนังสือสำคัญการจดทะเบียนดังกล่าว

ปัจจุบันยังคงดำเนินการตามประกาศทั้ง 3 ฉบับที่อ้างถึง โดยมีการปรับเปลี่ยนหน่วยงานที่รับผิดชอบของกรมวิชาการเกษตร จากศูนย์ผลักดันสินค้าเกษตรเพื่อการส่งออก เป็นกองพัฒนาระบบและรับรองมาตรฐานสินค้าพืช กรมวิชาการเกษตร ซึ่งพบว่ามิผู้ได้รับหนังสือสำคัญการจดทะเบียนผู้ส่งออกกล้วยไม้สดไปนอกราชอาณาจักร รวมทั้งสิ้น 667 ราย (ข้อมูลเมื่อเดือนพฤษภาคม 2568) ดังนั้น ผู้ส่งออกกล้วยไม้สดจะต้องได้รับการขึ้นทะเบียนจากกรมวิชาการเกษตร เว้นแต่นำติดตัวออกไปเพื่อใช้เฉพาะตัว หรือการส่งออกโดยมิใช่การค้า หรือเพื่อเป็นตัวอย่างในปริมาณไม่เกิน 5 กิโลกรัม ติดฉลากบนบรรจุภัณฑ์ตามเงื่อนไขที่กำหนด และขอใบรับรองสุขอนามัยพืช ณ ด่านตรวจพืช ที่ประสงค์จะส่งออก หรือกลุ่มบริการส่งออกสินค้าเกษตร สำนักควบคุมพืชและวัสดุการเกษตรทุกครั้ง

มาตรการสุขอนามัยพืช

การส่งออกดอกกล้วยไม้สดไปยังต่างประเทศ ประเด็นสำคัญ คือ ต้องไม่มีแมลงศัตรูพืชติดไปด้วย ซึ่งแมลงศัตรูกล้วยไม้ มีหลายชนิดด้วยกัน เช่น เพลี้ยไฟ บั่วกล้วยไม้ หนอนกระทุ้งหอม และหนอนกระทุ้งผัก แต่แมลงศัตรูที่สำคัญที่สุด และมักมีรายงานการแจ้งเตือนจากประเทศผู้นำเข้า คือ เพลี้ยไฟฝ้าย (cotton thrip) มีชื่อวิทยาศาสตร์ว่า *Thrips palmi* Karry เป็นแมลงปากดูดที่มีขนาดเล็กมาก ลำตัวยาวประมาณ 0.8-1.0 มิลลิเมตร รูปร่างเรียว แคบยาว ตัวอ่อนและตัวเต็มวัยมีลักษณะคล้ายกัน แต่ตัวอ่อนไม่มีปีก ลำตัวสีขาวใสถึงสีเหลืองเข้ม ตัวเต็มวัยมีสีเหลืองเข้ม มีทั้งชนิดมีปีกและไม่มีปีก ชนิดที่มีปีกจะมีปีก 2 คู่ ลักษณะคล้ายขนนก ทั้งตัวอ่อนและตัวเต็มวัยเคลื่อนไหวได้รวดเร็วมาก เมื่อถูกรบกวน

มักจะวิ่งหลบหนีซ่อนตัว หรือกระโดดบินหนีไปอย่างรวดเร็ว ถ้าไม่สังเกตจะมองไม่เห็นตัว วงจรชีวิตจากไข่ถึงตัวเต็มวัยประมาณ 14-23 วัน อายุตัวเต็มวัยประมาณ 16-24 วัน

เพลี้ยไฟดังกล่าวจะระบาดทำลายรุนแรงในช่วงฤดูร้อนหรือสภาพอากาศร้อนแห้งแล้ง โดยเฉพาะในระหว่างเดือนมีนาคมถึงพฤษภาคม อย่างไรก็ตาม การขยายพันธุ์หรือการระบาดของเพลี้ยไฟไม่ได้ตลอดปี อาจพบการระบาดรุนแรงเป็นระยะ ๆ ได้ ลักษณะการเข้าทำลาย ตัวอ่อนและตัวเต็มวัยเข้าทำลายกล้วยไม้บริเวณช่อดอก โดยการใช้ปากดูดกินน้ำเลี้ยงของเซลล์พืช บริเวณปลายช่อดอกกล้วยไม้ที่ถูกทำลายจะมีรอยแผลสีน้ำตาลและโค้งงอ หากเป็นบริเวณกลีบดอก จะปรากฏเป็นรอยต่างขาว เกษตรกรชาวสวนกล้วยไม้จึงเรียกเพลี้ยไฟชนิดนี้ว่า “ตัวดูดสี”

การป้องกันกำจัดในแปลงปลูก ต้องหลีกเลี่ยงการปลูกพืชอาหารของเพลี้ยไฟฝ้าย ซึ่งมีหลายชนิดมาก ทั้งพืชผัก (ตระกูลมะเขือ ตระกูลแตง ถั่วฝักยาว หน่อไม้ฝรั่ง กระเจี๊ยบเขียว) ไม้ผล (มะม่วง ส้มโอ พุทรา) และพืชไร่ รวมถึงไม้ดอก เช่น กุหลาบ เบญจมาศ และดาวเรือง พันสารเคมีป้องกันกำจัดแมลงตามคำแนะนำของกรมวิชาการเกษตร ใช้กับดักกาวเหนียว และใช้วิธีการผสมผสานโดยการสำรวจจับก่อนการพ่นสาร ร่วมกับการติดตั้งกับดักกาวเหนียว

ส่วนการจัดการหลังการเก็บเกี่ยว สำหรับการส่งออกต่างประเทศ เป็นสิ่งที่จำเป็นอย่างยิ่ง เนื่องจากลักษณะเข้าทำลายของเพลี้ยไฟในแปลงกล้วยไม้ ไม่สามารถกำจัดในแปลงให้หมด 100% ในขณะที่เงื่อนไขการส่งออกกล้วยไม้สดจะต้องไม่มีแมลงศัตรูพืชติดไป ดังนั้น วิธีการจัดการหลังการเก็บเกี่ยวจึงจำเป็นต้องรมด้วยสารรมก่อนการส่งออก ทั้งนี้ ประเทศผู้นำเข้าแต่ละประเทศยอมรับมาตรการจำกัดที่แตกต่างกัน กล่าวคือ กลุ่มสหภาพยุโรป ยอมรับวิธีการรมด้วยสารเมทิลโบรไมด์ในอัตราความเข้มข้น 20-24 กรัม/ลูกบาศก์เมตร เป็นระยะเวลา 90 นาที ออสเตรเลีย ยอมรับวิธีการรมเช่นเดียวกับสหภาพยุโรป แต่ใช้อัตราความเข้มข้นสูงกว่าที่ 32 กรัม/ลูกบาศก์เมตร เป็นระยะเวลา 120 นาที ในขณะที่ประเทศอื่น ๆ ยอมรับการแช่ดอกกล้วยไม้ด้วยสารเคมีที่กำหนดเป็นระยะเวลาไม่น้อยกว่า 5 นาที สารเคมีดังกล่าว ประกอบด้วย อิมิดาโคลพริค อัตรา 20 มิลลิกรัม/น้ำ 20 ลิตร พิโปรนิล อัตรา 20 มิลลิกรัม/น้ำ 20 ลิตร และ อะเซทาทามิพริค อัตรา 5 กรัม/น้ำ 20 ลิตร

สำหรับผู้ประกอบการโรงรมเมทิลโบรไมด์ เพื่อประโยชน์ในการส่งออก ต้องขึ้นทะเบียนกับกรมวิชาการเกษตร โดยกลุ่มบริการส่งออกสินค้าเกษตร สำนักควบคุมพืชและวัสดุการเกษตรเป็นผู้รับผิดชอบ เพื่อให้การปฏิบัติกรรมยาเป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพถูกต้องตามหลักวิชาการและสามารถกำจัดแมลงศัตรูพืชได้ตามมาตรฐานที่กำหนดโดยสารดังกล่าวเป็นวัตถุอันตรายชนิดที่ 2 ตาม พ.ร.บ. วัตถุอันตราย พ.ศ. 2535 และที่แก้ไขเพิ่มเติม ผู้ประกอบการต้องมีใบอนุญาตครอบครองวัตถุอันตราย แสดงข้อมูลรายละเอียดของตู้รมยา ขั้นตอนการปฏิบัติงาน อุปกรณ์ความปลอดภัย และเจ้าหน้าที่ที่มีความรู้ความสามารถผ่านการอบรมหลักสูตรการกำจัดศัตรูพืชจากกรมวิชาการเกษตร ซึ่งหากสามารถประเมินผ่านตามหลักเกณฑ์ที่กำหนด จะได้รับการรับรองว่าผ่านตามมาตรฐานหลักปฏิบัติที่ดีสำหรับโรงรมเมทิลโบรไมด์ สามารถใช้เป็นโรงรมสำหรับการส่งออกกล้วยไม้ได้

ตรวจสอบออกที่ถูกต้อง

การตรวจสอบการส่งออกกล้วยไม้ไปยังต่างประเทศสามารถดำเนินการได้ 2 ลักษณะ คือ การตรวจ ณ โรงคัดบรรจุ และการตรวจ ณ จุดส่งออก ซึ่งเป็นการส่งออกทางอากาศ และแทบทั้งหมดส่งออกผ่านด่านตรวจพืชท่าอากาศยานสุวรรณภูมิ หลักการในการตรวจสอบส่งออกของพนักงานเจ้าหน้าที่ทั้งสองลักษณะใช้หลักการเดียวกัน แต่จะแตกต่างกันในรายละเอียดบางส่วนเท่านั้น

เมื่อผู้ประกอบการยื่นคำขอรับใบรับรองสุขอนามัยพืช จะต้องแจ้งความประสงค์ว่าจะให้พนักงานเจ้าหน้าที่ดำเนินการตรวจสอบ ณ จุดใด หากเป็น ณ โรงคัดบรรจุ หลังจากที่ผ่านมาการตรวจสอบเอกสาร ครอบถ้วน ถูกต้องแล้ว พนักงานเจ้าหน้าที่จะดำเนินการตรวจสอบสุขอนามัยพืช โดยกล้วยไม้ที่จะส่งออกต้องครบถ้วนตามจำนวนที่แจ้ง และบรรจุลงในกล่องพร้อมขนส่ง จากนั้นพนักงานเจ้าหน้าที่จะดำเนินการสุ่มตัวอย่างกล้วยไม้ตามหลักการทางสถิติ โดยสุ่มตรวจหาแมลงศัตรูพืชภายใต้แว่นขยาย ซึ่งจะต้องตรวจไม่พบแมลงศัตรูพืชหรือสิ่งปนเปื้อนอื่น ๆ กรณีอัตราการมต่ำกว่า 20 กรัม กล้วยไม้ดังกล่าวต้องเสร็จสิ้นกระบวนการแล้ว ไม่น้อยกว่า 3 ชั่วโมง จึงจะตรวจสอบแมลงศัตรูพืชได้ เมื่อตรวจไม่พบแมลงศัตรูพืช พนักงานเจ้าหน้าที่จะจัดทำรายงานผลการตรวจผ่านระบบ e-Phyto และประทับตราแสดงว่า ผ่านการตรวจ ณ โรงคัดบรรจุ พร้อมลงนามกำกับบนบรรจุภัณฑ์ เพื่อแสดงก่อนการขอรับใบรับรองสุขอนามัยพืช ณ ด่านตรวจพืชที่จะส่งออกต่อไป

กรณีตรวจสอบศัตรูพืช ณ ด่านตรวจพืชที่จะส่งออก พนักงานเจ้าหน้าที่จะดำเนินการเช่นเดียวกับการตรวจ ณ โรงคัดบรรจุ โดยตรวจเอกสารให้ครบถ้วนถูกต้องเป็นลำดับแรก หากครบถ้วนถูกต้อง จึงดำเนินการตรวจยืนยันสินค้าว่า ชนิดจำนวน ตรงกับที่ได้รับแจ้ง หากไม่ตรงตามที่รับแจ้ง จะแยกออกและส่งคืน แล้วจึงสุ่มตัวอย่างตรวจสอบศัตรูพืชเช่นเดียวกับการตรวจ ณ โรงคัดบรรจุ หากตรวจพบศัตรูพืชจะไม่ออกใบรับรองสุขอนามัยพืชให้กับสินค้าที่พบศัตรูพืชดังกล่าว สำหรับกล้วยไม้ที่ตรวจไม่พบศัตรูพืช พนักงานเจ้าหน้าที่จะส่งรายงานการตรวจสอบผ่านระบบ e-Phyto เพื่อดำเนินการตามขั้นตอนการออกใบรับรองสุขอนามัยพืชต่อไป

มาตรฐานกล้วยไม้ส่งออก จำเป็นต้องนับหนึ่งตั้งแต่แปลงผลิตที่ต้องเป็นไปตามมาตรฐานการปฏิบัติทางการเกษตรที่ดี ต่อมาในส่วนโรงคัดบรรจุที่ต้องป้องกันการปนเปื้อนระหว่างการคัดบรรจุได้เป็นอย่างดี กระบวนการกำจัดศัตรูพืชหลังการเก็บเกี่ยว เช่น โรงรมเมทิลโบรไมด์ ต้องเป็นไปตามมาตรฐานที่กำหนด กระบวนการตรวจรับรองสุขอนามัยพืชก่อนการส่งออกของพนักงานเจ้าหน้าที่ต้องเป็นไปตามมาตรฐานคู่มือการปฏิบัติงานอย่างเคร่งครัดเช่นกัน เพื่อรับประกันได้ว่าตลอดห่วงโซ่อุปทานของกล้วยไม้ไทย ได้ส่งผ่านคุณค่า มาตรฐาน และอัตลักษณ์ไทยออกไปทั่วโลกอย่างแท้จริง

(ขอบคุณ : สำนักส่งเสริมและจัดการสินค้าเกษตร
กรมส่งเสริมการเกษตร / กองพัฒนาระบบและรับรองมาตรฐาน
สินค้าพืช สำนักวิจัยพัฒนาการอารักขาพืช
สำนักควบคุมพืชและวัสดุการเกษตร กรมวิชาการเกษตร / ข้อมูล)

คำถามที่ถาม

พบกับหมอนับหน้า
สวัสดี...อีกคน

กองบรรณาธิการจดหมายข่าวพลีใบ
กรมวิชาการเกษตร จตุจักร กรุงเทพฯ 10900

E-mail ang.moac@gmail.com

พลีใบ 11

ฉบับที่ 12 กันยายน พ.ศ. 2568

ขอบคุณด้วยคน

ศิราภรณ์ ขยันการ

ชาพันธุ์ กวาก. เชียงใหม่ 1

ให้ผลผลิตสูง รสชาดี

ชา (*Camellia sinensis* (L.) Kuntze) เป็นพืชเศรษฐกิจสำคัญของโลก และของประเทศไทย โดยเฉพาะในพื้นที่สูงของภาคเหนือ ซึ่งมีสภาพแวดล้อมเหมาะสมต่อการผลิตชา ความต้องการบริโภคชาในตลาดโลกเพิ่มขึ้นอย่างต่อเนื่อง คาดการณ์ว่าภายในปี 2568 ปริมาณการบริโภคชาโลกจะเพิ่มขึ้นร้อยละ 5 หรือประมาณ 7.4 ล้านกิโลกรัม ต่อปี สะท้อนถึงแนวโน้มการเติบโตของอุตสาหกรรมชาทั้งในประเทศ และระดับสากล ประเทศไทยมีพื้นที่ปลูกชา 149,656.95 ไร่ ให้ผลผลิตรวม 100,762.29 ตัน ในปี 2565 โดยพันธุ์ชาที่ปลูกแบ่งออกเป็น 2 กลุ่มหลัก ได้แก่ ชาอัสสัม และชาจีน ซึ่งสามารถแปรรูปเป็นผลิตภัณฑ์ชาเขียว ชาอู่หลง และชาดำ ตามองค์ประกอบทางเคมีของใบยอด

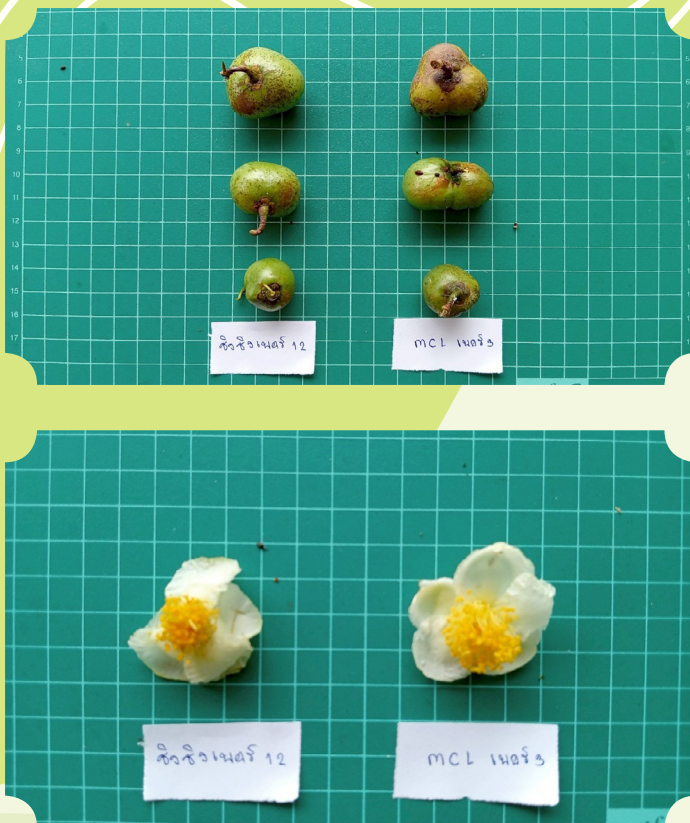
ในช่วงที่ผ่านมา ประเทศไทยมีการนำเข้าพันธุ์ชาจากต่างประเทศ เพื่อใช้ในการผลิตชาเขียว แต่พบว่าบางพันธุ์แม้ให้คุณภาพยอดดี แต่ยังมีข้อจำกัดในด้านความสม่ำเสมอของผลผลิต และความสามารถในการปรับตัว ศูนย์วิจัยเกษตรหลวงเชียงใหม่จึงได้ปรับปรุงพันธุ์ชาจีนที่ให้ผลผลิตสูง คุณภาพดี รสชาติดี สำหรับแปรรูปเป็นชาเขียว และเพื่อการพัฒนาอุตสาหกรรมชาในพื้นที่ภาคเหนือของประเทศไทย

การปรับปรุงพันธุ์

เริ่มต้นในปี 2527 ศูนย์วิจัยเกษตรหลวงเชียงใหม่ หน่วยงานย่อย แม่จอนหลวง ที่ระดับความสูง 1,200 เมตร จากระดับน้ำทะเล ดำเนินการรวบรวมเมล็ดชาจากแหล่งต่าง ๆ ทั้งในประเทศและต่างประเทศ จำนวนทั้งสิ้น 3,500 ตัน นำมาปลูกในพื้นที่ขนาด 37 ไร่ เมื่อต้นชาเจริญเติบโตแล้วจึงคัดเลือกชาจำนวน 50 ตัน จากนั้นคัดเลือกสายต้นด้วยวิธี clonal selection โดยใช้เกณฑ์การคัดเลือกพันธุ์ชาจากลักษณะการแตกยอดเร็ว ให้ยอดอ่อน และใบที่ 1-2 มาก ใบเรียวยาวสีเขียวเข้ม ไม่มีขนปุย มีรสชาติกลมกล่อม ให้ผลผลิตดี และปรับตัวได้ในพื้นที่สูง ดำเนินการ 5 ระยะ ได้แก่

ระยะที่ 1 (พ.ศ. 2537-2538) ประเมินลักษณะทางพฤกษศาสตร์ ผลผลิต และคุณภาพการแปรรูป ได้สายพันธุ์เด่นจำนวน 35 สายพันธุ์ ที่มีคุณสมบัติโดดเด่น

ระยะที่ 2 (พ.ศ. 2539-2544) ประเมินคุณภาพใบสด คุณภาพหลังการแปรรูป และการประเมินคุณภาพทางประสาทสัมผัสโดยผู้เชี่ยวชาญด้านชาที่มีประสบการณ์ คัดเลือกได้ 19 สายพันธุ์ และขยายพันธุ์แบบไม่อาศัยเพศด้วยวิธีการปักชำ เพื่อเพิ่มจำนวนต้นกล้าให้เพียงพอต่อการทดสอบในขั้นตอนถัดไป

ระยะที่ 3 (พ.ศ. 2545-2548) ทดสอบความสม่ำเสมอของลักษณะทางการเกษตร และศักยภาพการให้ผลผลิตในแปลงทดลอง โดยปลูกเป็นแถว แถวละ 10 ต้น คัดเลือกได้ 5 สายพันธุ์ ที่มีคุณภาพดี ได้แก่ MCL3, MCL4, MCL13, MCL15 และ MCL16 จากนั้นประเมินเพิ่มด้วยเกณฑ์ความสม่ำเสมอทางพันธุกรรม และความสามารถในการขยายพันธุ์ ทำให้ได้สายพันธุ์ที่มีคุณภาพโดดเด่น คือ **สายพันธุ์แม่จอนหลวงเบอร์ 3 (MCL3)**

ระยะที่ 4 (พ.ศ. 2549-2553) ทดสอบเปรียบเทียบศักยภาพชาสายพันธุ์แม่จอนหลวงเบอร์ 3 กับพันธุ์การค้า (ชาชิงชิงเบอร์ 12) โดยปลูกสายพันธุ์ละ 50 ต้น ประเมินจากศักยภาพการให้ผลผลิต คุณภาพผลิตภัณฑ์ชาเขียว และการปรับตัวต่อสภาพแวดล้อม

ระยะที่ 5 (พ.ศ. 2551) ทดสอบประเมินพันธุ์ที่ศูนย์วิจัยเกษตรหลวงเชียงใหม่ หน่วยย่อยแม่จอนหลวง และหน่วยย่อยโป่งน้อย จังหวัดเชียงใหม่ เพื่อประเมินการปรับตัวต่อสภาพแวดล้อมที่แตกต่างกัน โดยใช้การเปรียบเทียบค่าเฉลี่ย t-test ผลการทดลองแสดงให้เห็นว่าชาแม่จอนหลวงเบอร์ 3 ให้ผลผลิตเฉลี่ย 958.08 กิโลกรัมต่อไร่ สูงกว่าพันธุ์เปรียบเทียบบ้อยละ 16.67-20.00 การประเมินคุณภาพชาเขียวด้วยวิธีทดสอบทางด้านประสาทสัมผัสและการวิเคราะห์องค์ประกอบทางเคมี พบว่า ชาแม่จอนหลวงเบอร์ 3 มีคุณสมบัติเหมาะสมสำหรับการแปรรูปเป็นชาเขียวดีกว่าพันธุ์การค้า

ศูนย์วิจัยเกษตรหลวงเชียงใหม่ สถาบันวิจัยพืชสวน ได้เสนอขอรับรองพันธุ์ชาจีนสายพันธุ์แม่จอนหลวงเบอร์ 3 เป็นพันธุ์แนะนำ และผ่านการพิจารณารับรองจากคณะกรรมการวิจัยปรับปรุงพันธุ์พืช กรมวิชาการเกษตร ในปี 2568 โดยใช้ชื่อว่า **“ชาพันธุ์ กวก. เชียงใหม่ 1” (Camellia sinensis ‘Chiang Mai 1’ (DOA))**

ลักษณะประจำพันธุ์

ชาพันธุ์ กวก. เชียงใหม่ 1 เป็นไม้พุ่มชา (*Camellia sinensis* var. *sinensis*) ทรงพุ่มกะทัดรัด แข็งแรง สูงเฉลี่ย 67.5 เซนติเมตร มีกิ่งหลัก 15 กิ่งต่อต้น ใบเดี่ยวเรียงสลับ รูปรีถึงรีแคบ ปลายแหลม ขอบใบจักถี่ ผิวใบเขียวเข้มเป็นมันหนา 0.110 มิลลิเมตร ยอดอ่อนสีเขียวหม่น ความยาวปล้อง 17.4 มิลลิเมตร ดอกสีขาว 6 กลีบ เกสรเหลือง ผลกลม สีเขียวเข้ม มีเมล็ด 2 เมล็ดต่อผล ขนาด 1.25 เซนติเมตร การแตกยอดสม่ำเสมอ เก็บเกี่ยวได้ภายใน 28 วัน หลังตัดแต่งครบรอบใบใน 51 วัน เหมาะสมต่อการปลูกเชิงพาณิชย์ และการจัดการแปลงชาอย่างมีประสิทธิภาพ

ลักษณะเด่น

1. ผลผลิตเฉลี่ย 958.08 กิโลกรัมต่อไร่ต่อปี สูงกว่าชาสายพันธุ์ชินซิงเบอร์ 12 ร้อยละ 30 เหมาะต่อการผลิตเชิงพาณิชย์
2. ใบบางเฉลี่ย 0.11 มิลลิเมตร บางกว่าชาสายพันธุ์ชินซิงเบอร์ 12 ร้อยละ 35
3. มีรสชาติดี มีกลิ่นหอม รสชาติกลมกล่อม ไม่ฝาด สีชาสดใสน เหมาะกับการไม่หมักเป็นผงสำหรับมัทฉะ

พื้นที่แนะนำ

เหมาะสำหรับปลูกในพื้นที่ภาคเหนือตอนบน เช่น จังหวัดเชียงใหม่ จังหวัดเชียงราย ที่ระดับความสูงมากกว่า 700 เมตร จากระดับน้ำทะเลปานกลาง หรือจังหวัดที่มีสภาพแวดล้อมใกล้เคียงกัน ไม่ควรปลูกชาในพื้นที่ที่มีอากาศร้อนจัด ดินระบายน้ำไม่ดี หรือขาดแคลนน้ำ และควรขยายพันธุ์ด้วยการปักชำเท่านั้น เพื่อคงลักษณะเด่นของพันธุ์ (ไม่แนะนำเพาะเมล็ด)

ศูนย์วิจัยเกษตรหลวงเชียงใหม่ ดำเนินการจัดทำแปลงแม่พันธุ์ขนาด 2,000 ต้น อยู่ในช่วงอายุที่เหมาะสมสามารถให้กิ่งพันธุ์เฉลี่ย 10-15 กิ่งต่อต้นต่อปี หรือประมาณ 20,000-30,000 กิ่งต่อปี เมื่อนำไปขยายพันธุ์โดยการปักชำในระบบเรือนเพาะชำมาตรฐาน จะสามารถผลิตต้นชาใหม่ได้ประมาณ 16,000-27,000 ต้นต่อปี ซึ่งสามารถรองรับการปลูกในพื้นที่ระดับไร้ถึงแปลงใหญ่ได้อย่างเพียงพอ เกษตรกรท่านใดมีความสนใจต้องการต้นพันธุ์ชา กวก. เชียงใหม่ 1 สามารถติดต่อสอบถามได้ที่ ศูนย์วิจัยเกษตรหลวงเชียงใหม่ สถาบันวิจัยพืชสวน กรมวิชาการเกษตร โทรศัพท์ 0 5311 4133-6 ต่อ 112 โทรสาร 0 5311 4072

อีเมล: doa.cmrarc.it@gmail.com

.....

(คณะผู้วิจัย : กันต์นิฐา ปิงชัย, อรทัย วงศ์เมธา, พิรวัฒน์ รัตนชัยประสิทธิ์ และณัฐฉา พรหมบุตร ศูนย์วิจัยเกษตรหลวงเชียงใหม่ และสมพล นิลเวศน์ ข้าราชการบำนาญ)

กรมวิชาการเกษตรคว้า 5 รางวัลเลิศรัฐ ยืนยันหนึ่งความเป็นเลิศ ผลงานคุณภาพระดับประเทศ

จากโต๊ะบอกฉบับนี้ขอเริ่มต้นด้วยเสียงปรบมือรัว ๆ ให้กับ 5 ผลงานของกรมวิชาการเกษตรที่ได้รับรางวัลเลิศรัฐ ประจำปี 2568 รางวัลแห่งเกียรติยศระดับประเทศที่สำนักงานคณะกรรมการพัฒนาระบบราชการ (ก.พ.ร.) จัดขึ้นเป็นประจำทุกปีเพื่อยกย่องเชิดชูหน่วยงานที่ได้มุ่งมั่นปฏิบัติราชการจนประสบความสำเร็จ มีความเป็นเลิศแห่งหน่วยงานภาครัฐ โดยในครั้งนี้นายพัฑฒ์ จันทศรีวงศ์ อธิบดีกรมวิชาการเกษตร ได้นำทีมนักวิจัยขึ้นรับรางวัลแห่งความภาคภูมิใจนี้ด้วยตนเอง ท่ามกลางเสียงปรบมือจากบรรดาเหล่ากองเชียร์สนั่นห้องรอยัล จูบิลี บอลรูม อิมแพค เมืองทองธานี โดยผลงานที่ได้รับรางวัลมีดังนี้

■ **ประเภทขับเคลื่อนเห็นผล ระดับดีเด่น "ยกระดับสมุนไพรไทย เชื่อมโยงห่วงโซ่อุตสาหกรรม แส่นล้านบาท"** ของ สถาบันวิจัยพืชสวน ผลงานนี้มีความโดดเด่นจากการที่ได้ขับเคลื่อนผลงานวิจัยลงสู่แปลงเกษตรกร เพื่อผลักดันการผลิตพืชสมุนไพรตามมาตรฐานใหม่สำหรับพืชสมุนไพร และเร่งกระจายพันธุ์พืชสมุนไพรเพื่อการแพทย์ ทำให้เกษตรกรมีรายได้เฉลี่ยเพิ่มขึ้นจากระยะแรก 5-8 พันบาท/ไร่ เป็น 2-5 หมื่นบาท/ไร่

■ **ประเภทนวัตกรรมบริการ ระดับดี "เครื่องมือเก็บเกี่ยวกาแฟ นวัตกรรมใหม่ ขับเคลื่อนเศรษฐกิจผลิตกาแฟไทย"** ของ ศูนย์วิจัยเกษตรวิศวกรรมเชียงใหม่ เป็นผลงานวิจัยที่ตอบโจทย์การลดต้นทุนแรงงาน เก็บเกี่ยวได้ทุกพื้นที่ ราคาประหยัด เกษตรกรเข้าถึงได้ง่าย ถือเป็นก้าวใหม่ของเศรษฐกิจกาแฟไทย

■ **ประเภทบริการตอบโจทย์ตรงใจ ระดับดี "ตอบโจทย์การค้าพืชอนุรักษ์ด้วย e-CITES Permit"** ของ สำนักคุ้มครองพันธุ์พืช ผลงานนี้ตอบโจทย์ตรงใจผู้รับบริการเพราะสามารถขอรับบริการได้ตลอดเวลา ผ่านระบบออนไลน์ตั้งแต่ต้นจนจบกระบวนการ สะดวก รวดเร็ว ลดต้นทุนในการดำเนินการ

■ **ประเภทยกระดับการอำนวยความสะดวกในการให้บริการ ระดับดี ผลงานนี้กรมวิชาการเกษตรเดินทาง "ปฏิรูปงานบริการ" แบบก้าวกระโดด** ด้วยการปรับปรุงกฎหมายให้ประชาชนใช้บริการทางอิเล็กทรอนิกส์ได้เต็มรูปแบบ ลดขั้นตอน ลดระยะเวลา และพัฒนาระบบตรวจวิเคราะห์ในห้องปฏิบัติการให้เร็วขึ้น

■ **ประเภทขับเคลื่อนเห็นผล ระดับดี "เครือข่ายชุมชนเกษตรปลอดภัยอีสานตอนบน สู่การผลิตอาหารที่ยั่งยืน"** ของ สำนักวิจัยและพัฒนาการเกษตร เขตที่ 3 ผลงานนี้สร้างการรับรู้การใช้สารเคมีกำจัดศัตรูพืชอย่างถูกต้องและปลอดภัย รวมทั้งมาตรฐานการผลิตพืชให้เข้าถึงในระดับชุมชน เพื่อให้การผลิตพืชผักและผลไม้มีความปลอดภัยต่อสุขภาพ สิ่งแวดล้อม และผู้บริโภค ก่อให้เกิดรายได้ที่มั่นคงให้กับเกษตรกรและเกิดความยั่งยืนทางอาหารของประเทศ

ทีมงานจดหมายข่าวผลิใบขอแสดงความยินดีกับทุกรางวัลที่ได้รับในครั้งนี้ เหนือสิ่งอื่นใด รางวัลเลิศรัฐ ถือเป็นรางวัลแห่งเกียรติยศที่สร้างขวัญและกำลังใจให้นักวิจัย กรมวิชาการเกษตรได้มุ่งมั่นสร้างสรรค์ผลงานคุณภาพเพื่อให้ออกมาตรงใจ กับความต้องการของกลุ่มเป้าหมายได้อย่างแท้จริงต่อไป

พบกันใหม่ฉบับหน้า
บรรณาธิการ

ผลิใบ

ก้าวใหม่การวิจัยและ
พัฒนาการเกษตร

วัตถุประสงค์

- เพื่อเผยแพร่ผลงานวิจัย และผลการดำเนินงานของหน่วยงานในสังกัดกรมวิชาการเกษตร
- เพื่อเป็นสื่อกลางสำหรับนักวิจัยกับผู้บริหาร นักวิจัยกับนักวิจัย และนักวิจัยกับผู้สนใจการแลกเปลี่ยนความรู้ความคิดเห็นและประสบการณ์ซึ่งกันและกัน
- เพื่อเผยแพร่ภูมิปัญญาท้องถิ่น อันจะเป็นตัวอย่างหรือเป็นพื้นฐานการวิจัยขั้นสูงต่อไป

ที่ปรึกษา : สพฤกษ์ จันทรศรีวงศ์ ภัสชญนถน หมั่นแจ้ง วิลาวัลย์ ไคร้ครวญ ปริญญ์ ทิพย์วัฒน์
ชนาดลย์ สัตถนภัทร

บรรณาธิการ : พนาธิณี เสรีวิกุล

กองบรรณาธิการ : อังคณา สุวรรณคุณ จินตนิกันต์ จามสุกรา มธุรส วงษ์ครุส จันระวี จิตรสมาน
ช่างภาพ : ภัณฑยาณัฐ ฝัฒง

ช่างศิลป์ : มณฑา แกมเงิน กฤษณา ดาวเรือง จตุรภัทร คงสถาน วรรมณี ป้องภา

จัดส่ง : วิไลวรรณ ศรีพันธ์

สำนักงาน : กรมวิชาการเกษตร ถนนพหลโยธิน เขตจตุจักร กรุงเทพฯ 10900

โทรศัพท์ : 0 2561 2825 โทรสาร : 0 2579 4406 E-mail : prdoa55@gmail.com

พิมพ์ที่ : กรีนเบิ้ล ครีเอทีฟ โทรศัพท์ : 0 2047 6778